

Justitiedepartementet, Åklagarenheten
103 33 Stockholm

Rättssäkerhetsgarantier och hemliga tvångsmedel (SOU 2018:61)

Datainspektionen har granskat förslaget huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

Sammanfattning

Datainspektionen avstyrker utredningens förslag avseende överskottsinformation och efterfrågar med hänsyn till vad som anförs nedan en djupare analys av vilken inverkan den efterföljande behandlingen av uppgifter har på den personliga integriteten.

Datainspektionen lämnar följande synpunkter.

Förslagen i betänkandet innebär att överskottsinformation får användas i större utsträckning än tidigare. Datainspektionen delar utredningens bedömning att avsaknaden av uttryckligt lagstöd för användningen av överskottsinformation inte är förenlig med Europakonventionens krav. Därför är det positivt att uttryckligt lagstöd föreslås finnas för all användning av överskottsinformation.

Datainspektionen anser dock att den föreslagna regleringen kan leda till tolknings- och tillämpningsproblem. Det är bl.a. inte tydligt vad som avses med begreppet ”andra ändamål”, framförallt när det avser annat än brottsbekämpande ändamål. Vidare riskerar förslaget att leda till att materialet inte blir förstört enligt de tider som anges i lagen. Dessutom saknar Datainspektionen en analys av vilken typ av överskottsinformation som kan härledas från de olika hemliga tvångsmedlen. Detta leder till att det är svårt att överblicka hur förslaget kommer att påverka den enskildes personliga integritet.

Den utvidgade användningen av överskottsinformation kommer att leda till att integritetskänsliga uppgifter från hemliga tvångsmedel i ännu större omfattning än i dag kommer att kunna flyta in i och fortplantas i de brottsbekämpande myndigheternas IT-system. Denna fråga har inte berörts av utredningen. Ur ett integritetsskyddsperspektiv är det av stor betydelse att frågan om de brottsbekämpande myndigheternas möjlighet till efterföljande behandling av uppgifter som härrör från hemliga tvångsmedel ses över och att det görs en noggrann analys av vilken inverkan den efterföljande behandlingen av uppgifter har på den personliga integriteten.

Syftet med analysen bör vara att ur ett integritetsperspektiv kartlägga de sammantagna konsekvenserna av ett förmodat ökat inflöde av överskottsinformation i de brottsbekämpande myndigheternas IT-system tillsammans med de nya reglerna för personuppgiftsbehandling i brottsdatalagen (2018:1177) och från den 1 januari 2019 även lagen (2018:000) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden har i utredningen framfört att användningen av överskottsinformation är mycket svårgranskad, inte minst på grund av att uppkomsten och hanteringen av överskottsinformation sannolikt inte alltid dokumenteras. Datainspektionen anser att det är av stor vikt att användningen av överskottsinformation dokumenteras på ett sådant sätt att det i efterhand går att kontrollera tillämpningen av bestämmelserna.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Charlotte Waller Dahlberg efter föredragning av juristen Maria Andersson.

Charlotte Waller Dahlberg, 2018-11-26 (Det här är en elektronisk signatur)